

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Homo sacra res homini (Seneca)

Drepturile și libertățile fundamentale. Îndatoririle cetățenești

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Terminologie:

Drepturi ale omului

- drepturile naturale ale ființei umane (viață, libertate, integritate, conștiință, religie ș.a.)

Drepturi și libertăți cetățenești

- drepturi social-politice (educație, vot, întemeierea unei familii, sănătate, trai decent s.a.)

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Drepturi și libertăți cetățenești

Concept*:

Drepturi **subiective** ale cetățenilor,

Esențiale pentru viață, libertate, demnitate,

Indispensabile pentru dezvoltarea personalității umane,

Stabilite prin Constituție (Convenții internaționale),

Garantate prin Constituție, legi, convenții.

Protejate prin mecanisme jurisdicționale

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Îndatoriri fundamentale:

- îndatoriri generale față de oameni, societate;
- obligații esențiale ale cetățenilor față de națiune, față de stat

Concept*:

Obligații ale cetățenilor, considerate **esențiale** de către popor pt realizarea intereselor generale înscrise în Constituție,

Indeplinite prin **convingere** sau prin **forța de constrângere** a statului

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Clasificare*:

În funcție de destinatar:

- a. Drepturi individuale (dreptul la viață, libertatea individuală ș.a.)
- b. Drepturi colective (egalitatea între sexe, dreptul de asociere în sindicate, dreptul popoarelor la autodeterminare ș.a.)

În funcție de conținut:

- a. Inviolabilități (dreptul la viață, libertatea individuală, dreptul la integritate fizică/psihică ș.a.)
- b. Drepturi / libertăți social economice și culturale (dreptul la învățătură, dreptul la muncă și protecție socială ș.a.)
- c. Drepturi exclusiv politice (dreptul la vot, dreptul de a fi ales)
- d. Drepturi / libertăți social politice (libertatea conștiinței, libertatea de exprimare ș.a.)
- e. Drepturi garanții (dreptul de petiționare, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică).

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Apariția, dezvoltarea și consacarea drepturilor și libertăților fundamentale

Documente istorice relevante privind protecția drepturilor fundamentale

„*Magna Carta Libertatum*”, 1215, Anglia

“*Petition of Rights*”, 1628, Anglia

„*Habeas Corpus Act*“, 1679, Anglia

„*Bill of rights*”, 1689, Anglia

„*Declarația de independență*” a statelor americane, 1776

„*Bill of rights*”, 1781, parte componentă a Constituției S.U.A. din 1787

„*Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului*”, 1789, Franța

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Principalele documente pentru protecția drepturilor fundamentale adoptate în sistemul Națiunilor Unite

United Nations Charter, 26 iunie 1945

Declarația Universală a Drepturilor Omului, 10 dec. 1948, Paris

„Pactul Internațional referitor la Drepturile Civile și Politice”, 16 dec.1966

„Pactul internațional referitor la drepturile economice, sociale și culturale“, 16 dec.1966

„Declarația Națiunilor Unite cu privire la eliminarea oricăror forme de discriminare rasială”, 1963

„Declarația drepturilor copilului“, 1959

„Declarația privind protecția tuturor persoanelor împotriva torturii și altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante“, 1975

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Principalele documente privind protecția drepturilor fundamentale pe continentul european

Convenția pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Roma, 1950 + 16 Protocoale Adiționale

„Carta socială”, Torino, 1961

„Carta socială europeană”, Strasbourg, 1996 (reviz.)

„Actul final”, Helsinki, 1975

„Documentul final al reuniunii general-europene”, Viena, 1989

„Carta de la Paris pentru o nouă Europă, o nouă eră de democrație, pace și unitate”, 1990

Convenția privind protecția copiilor, femeilor, minorităților ș.a.

Carta drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană, 2000 (Anexă la Tratatul de la Lisabona, 2007)

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Sisteme pentru protecția drepturilor fundamentale pe alte continente

Curtea Americană a Drepturilor Omului, La Paz Bolivia, Octombrie 1979 (sediul la San Jose, Costa Rica) – pentru America de Nord, America Centrală și America de Sud

Curtea Africană a Drepturilor Omului și a Popoarelor, Ouagadougou, Burkina Faso, Junie 1998 (sediul în Arusha, Tanzania) – pentru Africa

Curtea Arabă a Drepturilor Omului, 2014, (sediul în Manama, Bahrain) – pentru statele membre în Liga Arabă

Comisia Interguvernamentală ASEAN pentru Drepturile Omului, 2009/10 – pentru statele membre în ASEAN

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Stoning,

Pedeapsă extrem de plină de cruzime aplicată în multe state islamice, ca pedeapsă judiciară sau extrajudiciară.

Faptele incriminate și pedeapsa sunt prevăzute în legea islamică - *Sharia*. Se aplică persoanelor care comit fapte precum adulter, homosexualitate etc.

Pedeapsa se aduce la îndeplinire de către autoritățile statului, asistate de reprezentanți religioși, populație.

State care aplică *Sharia*: Nigeria, Iran, Pakistan, Sudan, Emiratele Arabe Unite, Brunei ș.a.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în sistemul Consiliului Europei

Organizație politică, interguvernamentală, regională, înființată la 5 mai 1949, cu sediul la Strasbourg, Franța

State fondatoare: Belgia, Danemarca, Franța, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Suedia și Turcia

Observatori: Canada, SUA, Vatican, Japonia, Mexic, Israel

În prezent, 47 state - România este membră din anul 1993

Obiective:

*respectarea valorilor fundamentale

- drepturile omului
- democrație
- respect față de lege

*realizarea unității europene

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Convenția pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Roma, 1950

Art. 2: Dreptul la viață

Art. 3: Interzicerea torturii (Cazul 1)

Art. 4: Interzicerea sclaviei și a muncii forțate

Art. 5: Dreptul la libertate și securitate

Art. 6: Dreptul la un proces echitabil

Art. 7: Nici o pedeapsă fără lege

Art. 8: Dreptul la respectarea vieții personale și familiale

Art. 9: Libertatea de gândire, conștiință și religie

Art. 10: Libertatea de expresie

Art. 11: Libertatea de întrunire și asociere

Art. 12: Dreptul la căsătorie

Art. 13: Dreptul la o despăgubire efectivă

Art. 14: Interzicerea discriminării

Art. 15: Derogare în caz de stare de urgență

Art. 16: Restricții ale activității politice a străinilor

Art. 17: Interzicerea abuzului de drept

Art. 18: Limitarea folosirii restrângerii drepturilor

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protocoale Adiționale la Convenția pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale

P1 / 20 mar 1952

- **Art. 1:** Protecția proprietății
- **Art. 2:** Dreptul la educație
(Cazul 1)
- **Art. 3:** Dreptul la alegeri libere

P4 / 16 sept 1963

- **Art. 1:** Interzicerea detenției pentru datorie
- **Art. 2:** Libertatea de circulație
- **Art. 3:** Interzicerea expulzării naționalilor
- **Art. 4:** Interzicerea expulzărilor colective ale străinilor

P6 / 28 apr 1983

- **Art. 1:** Abolirea pedepsei cu moartea
(Excepții pentru timp de război sau pericol iminent de război)

P7 / 22 nov 1984

- **Art.1** Garanții procedurale în caz de expulzare a străinilor
- **Art. 2:** Dreptul la dublu grad de jurisdicție în probleme penale
- **Art. 3:** Dreptul la indemnizație în caz de eroare juridică
- **Art. 4:** Dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori
- **Art. 5:** Egalitatea între soți

P13 / 3 mai 2002

Abolirea pedepsei cu moartea, fără excepții

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în sistemul Consiliului Europei

Mecanism de protecție:

- a. Comisia Europeană 1954;
- b. Curtea Europeană a Drepturilor Omului – 1959;
- c. Comitetul de Miniștri

CEDO - Competența:

- examinarea plângerilor cetățenilor din statele membre
- admisibilitatea acceptării de principiu a plângerii (Condiții: recursul intern; nesesizarea altei instituții cu aceeași cauză, cerere vădit nefondată, cerere abuzivă etc.)
- Dacă este admisibilă – judecare de către complet;
- Dacă nu este admisibilă – se respinge.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în sistemul Consiliului Europei

Mecanism de protecție:

- Hotărârea devine definitivă dacă nu este atacată de părți prin recurs;
- Hotărârea se aduce la îndeplinire de către statul cetățeanului care a inițiat acțiunea, în maxim 3 luni de la primirea acesteia;
- Urmărirea îndeplinirii hotărârii - Departament specializat în cadrul CEDO + Comitetul de Miniștri.

Cauze:

**404 (1981); 2037 (1993); 4750 (1997); 5979 (1998); 13.858 (2001);
2018*: repartizate – 43.100;**

**în stare de judecată – 42.761, din care:
soluționate în procedura de judecată – 2.438;
inadmisibile / respinse – 40.023;
în așteptare (procedura filtru) – 56.350**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în sistemul Uniunii Europene

9 mai 1950, Declarația ministrului francez de externe Robert Schuman

18 apr.1951, Paris, Tratatul de instituire a comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (Franța, Italia, Olanda, Luxemburg, Belgia, RFG).

25 mar.1957, Roma, Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene și CEEA (Euratom)

Curtea de Justiție a CEE, înființată în anul 1952; funcționează efectiv din anul 1959

Tribunalul, înființat în anul 1988

Tratatul de la Maastricht, 1993 – aduce îmbunătățiri sistemului jurisdicțional european (Curtea de Justiție a Uniunii Europene)

Tratatul de la Lisabona, 2009 – Curtea de Justiție a Uniunii Europene, compusă din:

- Curtea de Justiție
- Tribunalul
- Tribunale specializate

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (Art.251 și urm.TFUE)

Compusă din 28 Judecători +11 Avocați generali + 1 grefier, mandat 6 ani, care poate fi reînnoit

Asigură respectarea dreptului în interpretarea și aplicarea tratatelor

CJUE hotărăște în conformitate cu tratatele:

- (a) cu privire la acțiunile introduse de un stat membru, de o instituție ori de persoane fizice sau juridice;
- (b) cu titlu preliminar, la solicitarea instanțelor judecătorești naționale, cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea actelor adoptate de instituții;
- (c) în celelalte cazuri prevăzute în tratate

Avocatul general – prezintă public, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate cu privire la cauzele care necesită intervenția sa

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Tribunalul – compunere din 46 judecători, mandat 6 ani, care poate fi reînnoit

Competența (primă instanță):

- acțiuni introduse de PF/PJ împotriva actelor instituțiilor UE ș.a. , care le privesc în mod general, direct și individual / împotriva abținerii de a acționa a acestor instituții ș.a.;
- acțiuni introduse de statele membre împotriva Comisiei;
- acțiuni introduse de statele membre împotriva Consiliului cu privire la actele adoptate în domeniul ajutoarelor de stat, la măsurile de protecție comercială („dumping”) și la actele prin care Consiliul exercită competențe de executare;
- acțiuni prin care se urmărește obținerea unor despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de insituțiile UE;
- acțiuni care se întemeiază pe contracte încheiate de UE în care se prevede în mod expres competența Tribunalului;
- acțiuni în domeniul proprietății intelectuale îndreptate împotriva Oficiului UE pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) și împotriva Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP);
- litigii între instituțiile Uniunii Europene și personalul acestora privind raporturile de muncă, precum și sistemul de asigurări sociale.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene , revizuită la 14 decembrie 2007, parte a Tratatului de la Lisabona (înlocuiește Carta adoptată la Nisa la 7 decembrie 2000)

Categoriile de drepturi/libertăți protejate:

I. Demnitatea (demnitatea umană, dreptul la viață, interzicerea tratamentelor inumane)

II. Libertățile (dreptul la libertate și siguranță, libertatea de gândire, conștiință și religie, dreptul de proprietate, dreptul la educație ș.a. – Cazul 1)

III. Egalitatea (în fața legii, nediscriminarea, egalitatea între femei și bărbați, drepturile copilului ș.a.)

IV. Solidaritatea (dreptul la informare, dreptul la negociere, protecție la concedieri nejustificate, protecția mediului, protecția consumatorilor, dreptul la securitate socială , la asistență socială ș.a.)

V. Drepturile cetățenilor (dreptul de a alege / de a fi ales în PE, dreptul de alege / a fi ales în alegeri locale, Ombudsmanul european, dreptul de petiționare, libertatea de circulație și ședere ș.a.)

VI. Justiția (dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare, dreptul de a nu fi judecat / condamnat de 2 ori pentru aceeași infracțiune ș.a.)

Interzice abuzul de drept

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în România

Constituția României:

Titlul II, Cap.2 – Drepturile și libertățile fundamentale

Inviolabilități:

Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică – art.22

Libertatea individuală – art.23

Dreptul la apărare – art.24

Dreptul la libera circulație – art.25

Viața intimă, familială și privată – art 26

Inviolabilitatea domiciliului – art.27

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în România

Drepturile și libertățile social-economice și culturale:

Dreptul la învățătură – art. 32

Accesul la cultură – art.33

Dreptul la ocrotirea sănătății – art.34

Dreptul la mediu sănătos – art.35

Munca și la protecția socială a muncii – art.41

Interzicerea muncii forțate – art.42

Dreptul la grevă – art.43

Dreptul de proprietate privată – art.44

Libertatea economică – art.45

Dreptul la moștenire – art.46

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în România

Drepturile și libertățile social-economice și culturale:

Nivelul de trai – art.47

Familia – art.48

Protecția copiilor și a tinerilor – art. 49

Protecția persoanelor cu handicap – art.50

Drepturile exclusiv politice:

Dreptul la vot – art.36

Dreptul de a fi ales – art.37

Dreptul de a fi ales în Parlamentul European – art.38

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Protecția drepturilor fundamentale în România

Drepturile și libertățile social politice:

Secretul corespondenței – art.28

Libertatea conștiinței – art.29

Libertatea de exprimare – art.30

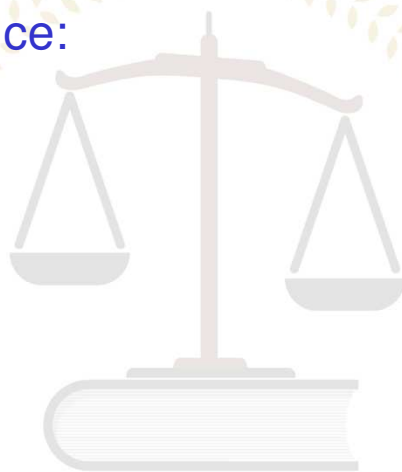
Dreptul la informație – art.31

Libertatea întrunirilor – art.39

Dreptul de asociere – art.40

Dreptul de petiționare – art.51

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică – art. 52

i N F O L e x

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Îndatoririle fundamentale înscrise în Constituția României

Fidelitatea față de țară – art.54

Apărarea țării – art.55

Contribuții financiare – art.56

Exercitarea drepturilor și a libertăților – art.57

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Cauza 1

Campbell & Cosans v. Regatul Unit*

Instanța sesizată: Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO)
Obiectul plângerii: aplicarea de pedepse corporale în școli (rele tratamente, inumane și degradante);
limitarea dreptului la educație;
Număr dosar: 7511/76 & 7743/76
Perioada soluționare: sept./oct. 1976 - Comisie
octombrie 1980 – februarie 1982 - CEDO

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

În fapt, 2 plângeri:

1. **Grace Campbell**, pentru fiul său Gordon, născut la 3 iulie 1969, adresată Comisiei la 30 martie 1976
2. **Jane Cosans**, în nume propriu și pentru fiul său Jeffrey, născut la 31 mai 1961, adresată, Comisiei la 1 octombrie 1976

Situația de fapt:

1. **Gordon Campbell**, elev la școala romano-catolică primară, Scoția, este propus pentru sancționare cu aplicarea de pedepse corporale pentru abateri disciplinare;

- Familia a solicitat garanții că fiul nu va fi subiect al acestor prevederi și că nu va fi sancționat disciplinar (în fapt nu a fost pedepsit niciodată și a rămas în școală până în iulie 1979)

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Situația de fapt:

2. Jeffrey Cosans, elev la liceu comite la 23 septembrie 1976 o faptă considerată abatere disciplinară, conform regulamentului aplicabil; (a folosit un traseu către casă scurtat prin cimitirul comunității – interdicție expresă în regulament)
- conducerea liceului a propus aplicarea unei pedepse corporale, dar familia a refuzat aplicarea acesteia;
  - 1 octombrie 1976, suspendat din liceu pentru refuzul de accepta aplicarea sancțiunii;
  - familia se adresează Autorității Regionale Școlare, care propune încetarea suspendării, cu condiția acceptării și respectării regulilor liceului, inclusiv cele disciplinare;
  - familia a solicitat ca fiul să nu fie pedepsit corporal deoarece era copil la data comiterii faptei;
  - Autoritatea Regională Școlară consideră o neacceptare a condițiilor impuse și menține suspendarea;
  - fiul a fost nevoit să renunțe la învățământul de stat la 31 mai 1977 (16 ani) și nu s-a mai întors la liceu

POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Analiza temeiului juridic:

2. Pentru aplicarea sancțiunilor conform legilor scoțiene (dreptul național):

Conf.legii scoțiene, un prof. este îndreptățit să aplice măsuri disciplinare corporale moderate. Profesorul este asimilat părintelui, deoarece are copilul în grijă (acceptul părinților privind regulemanțele școlare)

Sunt acceptate lovituri la palmă, în partea dorsală, aplicate cu o curea din piele, izolări la clasă / dormitor ș.a.

Nu sunt acceptate pedepsele excesive, arbitrare ori caracterizate de cruzime = agresiune

Oficial, statul încurajează eliminarea pedepselor corporale (Cod practic și de principii, 1968, 1972)

Măsuri de eliminare graduală a pedepselor corporale, **fără a fi impusă prin lege** (1974 – 1977);

În 1979, statul recomandă aplicarea măsurilor alternative de sancționare

Totuși:

Regulamentul școlar din 1975 permite exmatricularea dacă părinții / copiii nu respectă în totalitate regulile școlii și aplicarea măsurilor disciplinare.

Conform Legii educației din Scoția din anul 1962 (înlocuită fără modificări majore în anul 1980), refuzul școlarizării constituie ofensă și se sancționează.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Analiza temeiului juridic:

1. Sesizarea Comisiei (CEDO):

1.1 Campbell - folosirea pedepsei corporale în școli publice constituie o încălcare a prevederilor art.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Art.3 - Interzicerea torturii: Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante*)

- încălcarea dreptului familiei de educare a copilului potrivit propriilor convingeri filosofice (teza 2 din art.2, Protocolul 1: *Dreptul la instruire: ...Statul va respecta dreptul părinților de a asigura această educație și acest învățământ conform convingerilor lor religioase și filozofice.*)

1.2 Cosans – idem. Campbell, art. 3 din Convenție

- încălcarea dreptului la educație (teza 1 din art.2, Protocolul 1: *Dreptul la instruire: Nimănui nu i se poate refuza dreptul de instruire...*)

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Procedura CEDO:

Condiții depunere:

- vătămare într-un drept prevăzut de Convenție / Protocoale;
- finalizarea procedurilor judiciare în țara de origine;
- petiția să nu fie vădit nereserioasă / neîntemeiată;
- petiția să nu fi fost adresată și altui organism intern/internațional pentru soluționare;

15 decembrie 1977 - Sesizările sunt conexe și **declarate admisibile**;

16 mai 1980 - Comisia întocmește un raport scris cu propuneri:

- Campbell + Cosans – **sunt fapte evidente că au fost încălcate prevederile tezei a 2-a din art.2, Protocolul 1**
- Cosans – **nu sunt evidențe suficiente pentru a analiza încălcarea prevederilor tezei unu din art.2, Protocolul 1**
- J. Cosans - **nu sunt evidențe suficiente că au fost încălcate prevederile art. 3 din Convenție**

25 sept.1981 - Guvernul UK depune punctul de vedere.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Hotărârea CEDO:

1. Grace Campbell

- nu s-a constatat o încălcare a art. 3 din Convenție;
- a existat o încălcare a celei de-a doua teze din art. 2 - P1;

2. Jane Cosans

- nu s-a constatat o încălcare a art. 3 din Convenție;
- a existat o încălcare a celei de-a doua teze din art. 2 - P1;

2.1 Jeffrey Cosans

- s-a constatat încălcarea primei teze a articolului 2 (P1 - 2);

POCA/491/126354

Consecințe?

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Consecințe:

UK - obligat să modifice *Legea învățământului nr. 2 din 1986*, în sensul abolirii pedepselor corporale în școlile de stat.

Modificarea a intrat vigoare începând cu 15 august 1987

Acțiune separată pentru despăgubiri:

UK a plătit:

1. Pentru Grace Campbell, 940 £, cheltuieli judecată;
2. Pentru Jane Cosans, 8.846,60 £, chelt. judecată, mai puțin 2,300 FF, cheltuieli de judecată;
3. Pentru Jeffrey Cosans, 3.300 £, cheltuieli materiale și daune morale.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Am analizat:

1. Conceptele: *drepturi / libertăți fundamentale și cetățenești*
2. Îndatoririle cetățenești;
3. Principalele documente internaționale care stabilesc drepturile și libertățile fundamentale
4. Sistemele regionale de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale
5. Drepturile / libertăți fundamentale și cetățenești în România, înscrise în Constituție
6. Procedura de lucru CEDO pentru protejarea drepturilor și libertăților fundamentale și cetățenești (Cazul 1)

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Întrebări

Răspunsuri

Sugestii

infolex.snsh.ro

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

